

BẰNG CỬ NHÂN RA HIỆU CẦM ĐỒ

MỘT SỐ CỬ NHÂN SAU KHI NHẬN BẰNG TỐT NGHIỆP, CHƯA KIẾM ĐƯỢC VIỆC LÀM ỔN ĐỊNH CŨNG KHÔNG CHỊU VỀ QUÊ LẬP NGHIỆP CỨ DUY TRÌ CẢNH SỐNG “PHÒNG THUÊ, CƠM BỤI” VÀ VẬT Ở THỦ ĐỘ. VÀ KHI “TIỀN VƠI, VÍ RỎNG”, HỌ ĐÃ CHẤP NHẬN “CẦM” BẰNG CỬ NHÂN ĐỂ CÓ TIỀN DUY TRÌ SỰ TỒN TẠI...

BẰNG ĐẠI HỌC & CÁI GIÁ Ở HIỆU CẦM ĐỒ

Xe máy, máy tính, ti vi, điện thoại di động, nồi cơm điện... đều có thể dễ dàng đem đi “cầm” lúc cần tiền và sau đó cũng không quá khó để chuộc lại - đó là điều mà ai đã từng là sinh viên đều biết. Nhưng nếu lấy lý do vì túng quẫn mà mang tấm bằng tốt nghiệp đại học - thành quả của nhiều năm “lao tâm khổ tứ” và chỉ được cấp duy nhất 1 lần đi “cầm” quả là đáng buồn.

Gia Khảm, một chủ hiệu cầm đồ trên đường Nguyễn Trãi (Thanh Xuân) bật mí: “Với các loại giấy tờ tùy thân như chứng minh thư, bằng lái xe, thẻ thư viện, thẻ sinh viên... thì bọn anh không mặn mà lắm bởi nó đã nhàm và các sinh viên đều có thể dễ dàng xin cấp lại được. Nhưng riêng với các loại bằng tốt nghiệp, đặc biệt là bằng đại học thì chủ hiệu nào cũng hồ hởi đón nhận...”. Mấy cậu bạn tôi đã quen với việc “cầm” bằng tốt nghiệp thường “rỉ tai” nhau về những địa chỉ quen có giá “cầm” khá cao, thủ tục nhanh gọn, sòng phẳng. Đó là các hiệu cầm đồ ngay cạnh KTX Mễ Trì (trên đường Lương Thế Vinh) và một cửa hiệu cầm đồ trên phố Nguyễn Quý Đức. Thế Quang, chủ hiệu cầm đồ ở cổng Trường ĐH Hà Nội cho biết: “Cầm bằng tốt nghiệp cũng có “mùa vụ” của nó. Đối với các tân cử nhân ra trường 4, 5 tháng, công việc chưa ổn định, thiếu tiền sinh hoạt, cầm hết các thứ rồi sẽ đem tấm bằng tốt nghiệp đến. Nhiều cử nhân ra trường đã lâu nhưng không kiếm được việc làm hoặc làm việc mà không cần đến bằng đại học thì bất cứ lúc nào túng tiền họ cũng mang đến cầm...”. Rồi như để minh chứng cho lời nói, Quang xòe ra trước mặt chúng tôi gần 2 chục tấm bằng tốt nghiệp các loại trong đó có tới 9 tấm bằng đại học: “Những người chuyên nghề cầm ấy chuộc đi chuộc lại cả chục lần rồi, giờ còn

lại mấy tấm này thôi! Mà cậu biết không, thường thì khi mang bằng cử nhân đi cầm, những kẻ bí tiền sẽ cầm luôn cả bằng THPT cho đủ bộ...”.

Cách thức để cảnh chủ hiệu cầm đồ ra giá cho những tấm bằng tốt nghiệp bị đem đi cầm phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố trong đó có một tiêu chí rất quan trọng đó là “thương hiệu” của trường mà đối tượng cầm đã học. Trường đại học, cao đẳng càng nổi tiếng, giá của tấm bằng tốt nghiệp được cầm càng cao, còn nếu là bằng trung cấp thì giá cũng chỉ tương đương với bằng tốt nghiệp THPT. Chủ một hiệu cầm đồ ở đường Phùng Khoang (Trung Văn, Từ Liêm) giảng giải: “Vi đây cũng là một hình thức kinh doanh nên chúng tôi rất coi trọng thương hiệu của trường mà người cầm bằng đã học. Chẳng hạn nếu cậu ấy tốt nghiệp Trường ĐH Ngoại thương thì đương nhiên giá của tấm bằng sẽ cao hơn hẳn so với các trường cùng nhóm ngành. Ngoài ra tấm bằng tốt nghiệp trường công lập cũng có giá cao hơn bằng của trường dân lập hay tư thực...”. Qua tìm hiểu tại một số dịch vụ cầm cố bằng cấp, chúng tôi còn được biết thêm rằng: Không có mức giá chung, chi tiết cho các loại bằng tốt nghiệp. Nếu là bằng tốt nghiệp loại khá giá sẽ cao hơn bằng loại trung bình, hoặc nếu “khổ chủ” mang kèm theo cả bằng điểm đi cầm thì các chủ hiệu sẽ căn cứ vào điểm tổng kết để trả giá. Các mức độ khác nhau có thể kéo theo mức giá chênh nhau từ 400.000 đến 1 triệu đồng. Nếu một bạn trẻ nào đó mà liêu lĩnh đem “cầm” cả bộ bằng gồm bằng THPT và bằng đại học hoặc cao đẳng thì sẽ được các chủ cửa hiệu ưu tiên, có chế độ “chăm sóc” riêng...

TÔI ĐI... “CẦM” BẰNG

Để tận mắt chứng kiến và tìm hiểu sâu hơn về thị trường “cầm cố” bằng tốt nghiệp, tôi đã đóng vai một tân cử nhân thất nghiệp, cùng đường phải mang bằng đại học của mình đi cầm để “sống cầm hơi”. Bà chủ một cửa hiệu cầm đồ trên đường Nguyễn Trãi nhìn tôi từ đầu đến chân rồi buông lời cảm thông: “Rõ tội nghiệp, nhìn mặt mũi em cũng sáng sủa thế mà lại lâm vào cảnh không nghề, không tiền thế này sao? Thời buổi này, như chị em mình khó sống lắm, đành phải dựa vào nhau mà tồn tại em ạ!”. Nói rồi chị ta cầm tấm bằng của tôi lên ngắm nghía một hồi và lắc đầu: “Bằng của em loại khá nhưng giá mà thuộc nhóm ngành kinh tế hay buu chính thì tốt biết mấy. Với bằng cử nhân khoa học xã hội này, chị chỉ có thể cho em cầm với giá 1,5 triệu thôi! Đó là giá hữu nghị lắm rồi!”. Nghe chị ta nói mà tôi thấy lòng nhói đau. Chẳng nhẽ thành quả của cả 4 năm miệt mài trên giảng đường cộng với bao tổn kém về kinh tế, mồ hôi, công sức mà chỉ đáng giá có vậy? Đành thoái thác bằng một lý do “Để về suy nghĩ đã!”, tôi rút lui thật nhanh...

Một mảnh làm ăn khá tinh tế của các chủ hiệu cầm đồ là họ chuộng bằng tốt nghiệp THPT hơn bằng đại học, cao đẳng. Vì sao ư? “Bỏ bằng THPT để tiêu thụ hơn và nếu có gặp chuyện không may thì tôi mua bán bằng tốt nghiệp THPT cũng bị xử nhẹ hơn

tôi mua bán bằng đại học...”. Chẳng thế mà khi thấy tôi cầm cả 2 tấm bằng THPT và đại học đến một cửa hàng cầm đồ trên phố Vũ Trọng Phụng, anh chủ đã không đắn đo phán luôn: “Em để lại chúng mình thư cùng bằng THPT, anh sẽ trả 3 triệu, còn bằng đại học em mang về hoặc nếu muốn để lại thì anh chỉ có thể trả thêm 1 triệu nữa thôi!”. Hối ra mới biết, trong tay anh chủ này hiện còn 12 tấm bằng cử nhân được cầm từ năm ngoái chưa thấy ai đến chuộc lại và cũng thật khó để tiêu thụ...

>> NGÔN PHI